

DE EERSTE VIJFTIG JAAR VAN DE RABOBANK, ALIAS BOERENLEENBANK VAN SIMPELVELD

door H. van Wersch

In 1898 werd in Nederland - in navolging van de Duitse Raiffeisenbank (genoemd naar de stichter Raiffeisen) - de Boerenleenbank opgericht. Dit jaar viert zij dus haar honderdjarig bestaan. Het hoofddoel dat de leden van deze stichting zich stelden was om beginnende boeren, of zij die in moeilijkheden zaten, met financiële voorschotten te helpen. Op de keper beschouwd was het dus meer een sociale instelling.

Vóór 1900 was het voor vele agrariërs in onze streek een zeer slechte tijd. Niet alleen door minder goede oogsten maar vooral door de moordende concurrentie uit landen als de Verenigde Staten en andere grote landbouwstaten.

Daardoor moesten vele agrariërs uit onze streken grote schulden maken en raakten daardoor vaak in handen van woekeraars die een hoge rente eisten voor het geld dat zij hen leenden.

In Simpelveld duurde het echter tot 1908 voordat men tot de oprichting van de plaatselijke Boerenleenbank durfde over te gaan. De pioniers die het initiatief tot deze oprichting namen waren pastoor Zaunbrechers (parochieherder van 1898-1919), meester P.J. Jongen (Hoofd der School van 1898-1933) en Louis Houbiers (burgemeester van 1905 -1923).

Naar deze drie verdienstelijke mensen is in Simpelveld een straat vernoemd.

Voorals meester Jongen was de grote drijfveer. Hij heeft in de beginjaren de bank op een hoog peil gebracht. Van 1908 tot 1921 was hij Directeur van de bank en daarna tot 1938 kassier. Zijn opvolger als kassier was meester Meijers.

In 1921 werd meester Jongen als Directeur opgevolgd door Nicolaas Schrijvers die tevens gemeentesecretaris was. Deze was een zeer kundig man die, jammer genoeg veel te vroeg, in 1922 reeds overleed.

Na hem werd de heer Max van Wersch sr. (tevens gemeenteontvanger) directeur van onze Boerenleenbank. Na diens overlijden in 1935 kreeg de heer H. Franssen van Henneberg deze functie.

President van Toezicht waren achtereenvolgens: burgemeester Houbiers, wethouder W. Jongen (Molsberg), H. Schnackers en H. Schrijvers. (Beide laatsten van Bosschenhuizen.)

Bij de oprichting van de Bank in Simpelveld traden 26 personen als aansprakelijk lid toe. Het begin was zeer bescheiden. In 1908 werd aan spaargeld ingelegd f 2300,=.

De voorschotten die gegeven werden bedroegen f 500,=.

In 1948 - bij het veertigjarig bestaan van de bank - bedroegen de inlagen f 390.000 en de terugbetalingen f 315.000. De voorschotten die men toen reeds gaf bedroegen f 5000,= en de totale omzet van de bank was f 1.800.000.

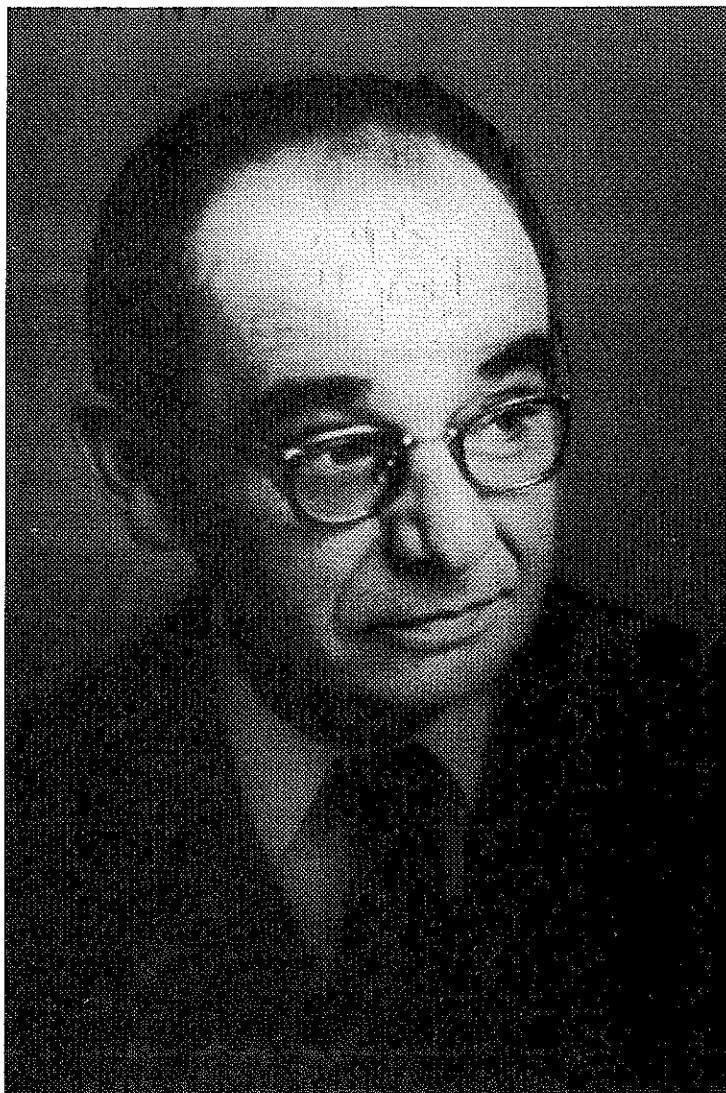
Heel veel boeren in moeilijke omstandigheden werden in de afgelopen jaren door verleende voorschotten geholpen.

In Simpelveld zijn tientallen percelen weiden bouwland en ook talrijke boerderijen en arbeiderswoningen gekocht of gebouwd met geld dat van de Boerenleenbank werd geleend.

Het markante van de Boerenleenbank was dat degenen die hun spaarcenten aan haar toevertrouwden niet ongerust hoefden te zijn dat zij hun spaargeld niet terug kregen. De leden van de Bank (bovengenoemde 26 personen) bleven met hun eigendommen en kapitaal borg als er eens iets met de bank mocht gebeuren.

Als deze bijvoorbeeld failliet mocht gaan moesten eerst de bezittingen van die leden verkocht worden.

Veel mensen waren in dat opzicht en met betrekking van de veiligheid van hun geld

"Meester" Meijers, kassier van de Boerenleenbank vanaf 1938 tot in de jaren '60.

erg voorzichtig. In die tijd gebeurde het wel eens dat een bank bankroet ging, onder andere de Hansabank, waar, in onze streek, veel middenstanders hun geld hadden uitstaan. Die waren toen hun gespaard geld kwijt.

Naderhand gebeurde in 1923 hetzelfde in Duitsland tijdens de beruchte inflatietijd. Duizenden kapitaalcrachtige Duitsers werden toen in zeer korte tijd straatarm.

Op dit ogenblik zien we hetzelfde in Rusland gebeuren waar de roebel geweldig in waarde is gedaald.

Degenen, die dus in 1908 lid werden van de Boerenleenbank, gingen een groot risico aan, vooral de meer goeude onder hen.

Zij konden zichzelf wel redden als ze in moeilijkheden kwamen. Ze deden het alleen om de anderen te helpen.

Zij stelden zich op het standpunt dat de landbouwers die over geld beschikten dit moesten lenen aan hun standgenoten die het goed konden gebruiken.

In het jaar 1948, bij het Gouden Bestaanfeest van de Bank werd in de plaatselijke "Dorpsbode" een verslag hierover gegeven. De meeste gegevens uit dit artikel zijn aan bovengenoemd verslag ontleend.

Wij wensen onze Rabobank op weg naar het Tweede Eeuwfeest weinig tegenslag en veel succes toe.